

Száznolcvanhatmillió koronát ér Szeged vagyona.

(Saját tudósítónktól.) Nehány nappal ezelőtt megírta a Délmagyarország, hogy Ugron Gábor belügyminiszter felhívást intézett a város hatóságához, melyben kimerítő jelentést kért arról, hogy milyenek jelenleg a város vagyoni viszonyai, milyen vagyonváltozások álltak elő a háború ideje alatt a város háztartásában, melyek a várost terhelő háborús kiadások és azok a beruházások, amelyeket közelesem elodázhatatlanul megvalósítani kell. A leirat megérkezése után a városi számvevőség nyomban munkához látott és kedden már el is készültek a miniszter által kért kimutatással. Ezek a sok millió szímadatok rendkívül érdekesek, és ezt az érdekességet csak fokozza, hogy a miniszter kikötése szerint a számadást nem a városi vagyonleltár szerint, hanem a mai viszonyoknak megfelelőleg készítették el.

A jelentést, amelyet szerdán terjeszt föl a város a belügyminiszterhez, kimutatja, hogy a békeévekben 56 millió koronára becsült városi vagyon a mai viszonyok között százharminc millió koronára emelkedett. A város összes vagyonának mai értéke mintegy száznolcvanhat millió és 140.500 koronára rug. Ezt a vagyont összesen harmincnégy millió és 272.000 korona kölcsön terheli. Ezzel szemben az 1916. évi vagyonleltár ennek az évnek végén 56 millió korona városi vagyonról számol be.

A kimutatás ezután szemléltetően kimutatja, hogy a háborús viszonyok következtében a városra 1915-ben 856.734, 1916-ban 1.129.000 korona tehertöbblet hárult és 1917-ben előreláthatólag ez a tehertöbblet 1.087.000 korona lesz. A város tehát készpénzben 3.072.754 koronát fizetett rá a háborúra 1915. január elsejétől 1917. december 31-ig.

Ez a három millió veszteség a kimutatás szerint a hadisegélyekből, katonai elszállásolási költségekből, a járványok elleni védekezésekből, a hadbavonult városi alkalmazottak helyettesítésének költségeiből, segélyezésekből, drágasági segélyekből, a polgárőrség költségeiből,

az általános drágaság következtében kimerült költségvetési hitelek póthiteleiből, a bevételeknél a földhaszonberek visszaeséséből, kövezt-vámdíjak, helypénzdíjak, városi átiratási díjak, és egyéb városi jövedelmek visszaeséséből állottak elő. A jövedelemcsökkenésekről a javadalmi bizottság elé terjesztett jelentésekről egyébként havonként pontos kimutatást közölt a Délmagyarország.

Nagyon érdekes jelenség, hogy amíg a bérletek, a föld és a termények árai napról-napra emelkednek, a városi földhaszon bérleteknél nagyaránya csökkenés mutatkozik. Legérdekesebb példa erre a tápei rét, amely a háború előtt mintegy 300.000 koronát jövedelmezett és jelenleg, miután a bérleti elhagyaták bérleteiket, alig jövedelmez százezer koronát.

Jelenti még Scultéty Sándor városi főszámvevő, hogy a föltétlenül szükséges beruházások így alakulnak: a fehértoi halgazdaság létesítése négy millió, bérházak és szükséglakások építése öt millió, a Buvártó föltöltése egy millió ötszázezer, a Kossuth Lajos-sugárut harmadik szakaszának burkolása egy millió ötszázezer, a tanyai kisvasút építése öt millió, a tiszai közúti vashid kijavitása négyszázötvenezer, a közvágóhid kibővítése egy millió, a kövezett utak kijavitása két millió, a fogadalmi templom tető alá hozása három millió, a városi közkórház föltöltése öt millió korona költséggel. A beruházási programponatok közül legsürgősebbnek jelöli a főszámvevő a közúti hid kijavitását és a fogadalmi templom tető alá hozását. A főszámvevő véleménye szerint ezeket a munkákat már a legközelebbi időben, legkésőbb 1918 tavaszán el kell végeztetni. A beruházási program végösszege 28.450.000 korona.

Végül jelenti a főszámvevő, hogy 1913 óta a város az ötven százalékos pótdadó mérvét tartotta fenn. Az egyéb adók kisebb eltérések mellett megmaradtak az eredeti kirovások színvonalán.

hadviselő felek most már eszmáserét kezdjenek a békéről s az alap meglevén, a részletkérdéseket megbeszéljék. A pápa békejavaslatának nem volt egyéb célja, mint megjelölni a főbb irányelveket és módot adni arra, hogy a hadviselő államok képviselői összeülhessenek, ami most megtörténhetik.

Angol lapok a német válasziggyezék ellen.

Rotterdam, szeptember 25. Az angol lapoknak a központi hatalmak válasziggyezékéről írott véleményeiről még a következőket jelentik Londonból:

A Daily News, a békésebb irányú liberálisok lapja nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a német kormány nyíltan szakít a militarizmussal. Ha ez a szándék őszinte, akkor talán már a birodalmi kancellár csütförtöki beszédéből tisztán ki fog tűnni, hogy mennyire megy a német kormány ebben az irányban.

A Morningpost gyanusnak tartja a válasziggyezéknek a tengerek szabadságára vonatkozó részét, mert szerinte Németország ezzel főképp arra gondol, hogy ellenőrző szerepet kapjon a Keleti-tengeren és a Fekete-tengeren. Ebből következik, hogy a németek egyik békefeltétele az orosz partok megszerzése Rigáig és a Dardanellák további török birtoka. A lefegyverzésre vonatkozólag a Morningpost azt írja, hogy a Hohenzollernnek szava értéktelen és nem marad más hátra, mint folytatni a háborút.

A Daily Telegraph szerint a német császárral csak akkor lehet békét kötni, ha a német nép kezéskedik a császár szaváért. A leszerelés és a döntőbírlóság elismerése jelentős haladás, de a németek ezt a napoleoni frázistól, a tengerek szabadságától teszik függővé.

A Daily Mail és a Times most is a leg-harciasabb álláspontot foglalja el. Az előbbi szerint a Hohenzollernekkel nem lehet becsületes, tartós békét kötni és a németek nyilván azért akarnak békét, mert félnek Haig tábornok győzelmes csapataitól és a nagy amerikai hadseregtől.

POLITIKAI HIREK.

— Budapesti tudósítónk telefonjelentése. —

(Készül a választójogi törvény reformja.) Vázsonyi Vilmos szüntelenül dolgozik a választójogi reformon. A törvénytervezet munkájával már annyira előrehaladt, hogy az alapjavaslat a legközelebbi minisztertanács elé lesz terjeszthető. Ezzel kapcsolatban a „8 Órai Újság” azt írja, hogy az új tervezet alapja a 24 éves korhatár, értelmi cenzusként vidéken az rni-olvasni tudást, a városokban pedig a négy elemi végzettséget állapítja meg. A nemzetiségi veszedelem ellen való védekezésül a választójogi javaslattal egyidejűleg törvényjavaslatot fognak beterjeszteni a B. t. k. néplázitási, hazaárulási és felségssértési paragrafusainak megfelelő módosításáról. Ezen javaslat és a választójogi javaslat között junktimot fognak kötni. A választhatóság korhatára továbbra is 30-ik életév betöltése marad. A képviselőjelölt ajánlóira nézve a Károlyi-pártnak az a felfogása, hogy vissza kell állítani a régi törvény intézkedéseit, hogy az ajánlók száma tíz személyből álljon.

(Miniszterek hazaérkezése.) Serényi Béla kereskedelemügyi és Mezőssy Béla földművelésügyi miniszter kedden reggel Bécsből visszaérkezett Budapestre.

(Wekerle a királynál.) Wekerle Sándor miniszterelnök kedden reggel a király tartózkodási helyére utazott és a délelőtti folyamán kihallgatáson jelent meg a királynál.

Bulgáriában rövid időn belül várják a háború végét.

Szofia, szeptember 24. Az Est tudósítója jelenti Szófiából: Az itteni lapok, valamint a politikai körök is igen kedvezően magyarázzák a központi hatalmaknak a pápa jegyzékére adott válaszáat.

Beszélttem tekintélyes kormánypárti és ellenzéki politikusokkal és mindannyian egybehangzóan azt mondták, hogy Magyarország és Ausztria, valamint Németország jegyzéke semmi kívánni valót sem hagy hátra és a bennük hangoztatott elvek teljesen fedik a bulgár törekvéseket is. Bulgária nemsokára szintén megadja a választ a pápa jegyzékére, amelyben bizonyára oly béke mellett fognak állást foglalni, amely megfelel a bulgár érdekeknek. Az antat mindig azt hangoztatta, hogy a mostani borzasztó háborúnak többé nem szabad megismétlődnie. Németország és a monarchia jegyzéke hangoztatja, hogy ugyanezt a felfogást valóják a központi hatalmak vezető körei is.

Ha az antant hatalmai csak félig olyan kedvezően fogadják a pápa kezdeményezését, mint a központi hatalmak, ha nem ragaszkodnak többé régi feltételeikhez, amelyeket a mult telen a központi hatalmak bekejavaslatára válaszként felsoroltak, akkor igazán remélni lehet, hogy a háború vége aránylag közel van.

Itt különben is élénken beszélnek a közeli békekilátásokról, amihez nem csekély mértékben hozzájárul a német császár és a bulgár király közti találkozás, másrészt Enver pasa és Zsekov bulgár fővezér összejövedele a szófia pályaudvaron.

A balkáni katonai helyzet ugy a török, mint a bulgár fronton hasonlíthatatlanul kedvezőbb mint az ellenségé, amely például a macedóniai arcvonalon az eddigi sok áldozat és fátadtság ellenére sem képes nagyobb támadást kezdeni.

A Vatikánt kielégítette a központi hatalmak válasza

Lugano, szeptember 25. Vatikáni körökben azt hiszik, hogy a pápához intézett német, valamint magyar és osztrák jegyzéket még ki fogják egészíteni, különösen a politikai és területi vitás kérdésekre vonatkozóan. A kiegészítés vagy a birodalmi kancellár legközelebbi beszédében, vagy pedig a diplomáciai eszmecsere folytatásával fog megtörténni. Azzal, hogy a központi hatalmak hozzájárultak a pápa ajánlatához, egyszersmind megteremtették az alapot a tárgyalások folytatásának lehetőségére.

A központi hatalmak válasziggyezékei teljes mértékben kielégítik a szentszéket. A pápa véleménye szerint nincs akadálya annak, hogy a